

Mittetulundusühingu Saarte Kalandus uue rahastusperioodi (2023 – 2030) arengustrateegia avaliku arutelukoosoleku PROTOKOLL nr 1

Koosoleku aeg ja koht: 21. 05. 2021. a Kuressaare, Nasva klubi (Sõrve mnt 53, Nasva küla, Saaremaa vald).

Koosoleku algus: kl 12.50

Koosoleku lõpp: kl 13.50

Koosolekul osales 20 inimest (osalejate registreerimisleht on lisatud protokollile).

Koosolekut juhatas: Heino Vipp

Koosolekut protokollis: Hille Tänak- Helde

H. Vipp tutvustab päevakorda

PÄEVAKORD

1. EMKF2 prioriteedid 2021 – 2027.
2. Hinnang organisatsiooni hetkeolukorrale.
3. SWOT analüüs 2014 ja 2021, mis on muutunud?

1. EMK(V)F2 prioriteedid 2021 – 2027

KUULATI Heino Vipp

Kokkuvõtte sõnavõtust

Uus strateegia tuleb MEMi esitada, kas 2022. a lõpus või 2023. a alguses. Meie tegevust reguleerivat määrust ei ole veel tulnud, ministeerium tegeleb hetkel KTKSi muutmisega. Järgnev teave annab ülevaate uue EMKFi üldistest suundadest.

Perioodil 2021–2027 toetab Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond Euroopa Liidu ühise kalanduspoliitika ja ühenduse merenduspoliitika rakendamist läbi nelja prioriteedi.

- Soodustada kestlikku kalandust ja mere bioloogiliste ressursside kaitset.
- Aidata kaasa toiduga kindlustatuse tagamisele Euroopa Liidus läbi konkurentsivõimelise ja kestliku vesiviljeluse ja turgude.
- Võimaldada sinise majanduse kestlikku kasvu ning aidata saavutada rannapiirkondade jõukust.
- Tugevdada ookeanide rahvusvahelist majandamist ning tagada merede ja ookeanide turvalisust, ohutust, puhtust ja kestlikku majandamist.

1.1. Peamised muudatused võrreldes EMKF 1ga

- Meetmete asemel on „toetusvaldkonnad.“
- Kulude abikõlblikkus va Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses sätestatu on liikmesriikide pädevuses.
- Partnerlusleppe koostamise kohustus säilib, kuid seda ei pea tulevikus enam muutma.
- Paindlikkus eelarve tõstmisel ühest prioriteedist teise (max 5% prioriteedi ja 3% rakenduskava tasandil). Need on esialgsed väljundid ja see ei ole lõplik sõna, praegune suund on see, et võimalikult vähe muuta olemasolevat meetme määrust.

1.2. Mittetoetatavad tegevused

- Kalalaeva püügivõimsust või kala leidmise võimet suurendavad tegevused
- Uute laevade soetamine va rannapüügi noorkalurid
- Laevade viimine kolmanda riigi lipu alla (ühisettevõtted)
- Uurimuslik kalapüük
- Ettevõtte omandi üleandmine
- Taasasustamine, kui seda ei näe ette EL majandamiskava - ka selle punkti osas oli vaidlus, kas saab taasasustamisega tegeleda või mitte, komisjonist küsiti järele ja tõenäoliselt saab.
- Uute sadamate ja lossimiskohtade ehitamine – tekkis küsimus, mis on uus sadam, A. Soome sõnul on uus sadam see, kus varem pole sadamat olnud.
- Turusekkumismehhanismid
- Investeeringud kalalaevade nõuetega vastavusse viimiseks
- Investeeringud väikese aktiivsusega kalalaevadel

Sõna võtsid

Tõnis Tasane – millega vanad kalurid, siis püügile peavad minema kui ainult noorkalureid toetatakse uute kalalaevade soetamisel, pesuvanniga või?

H. Vipp – Läänemeres taheti vähendada püüniste arvu 40 – 50 % ulatuses, ma imestan, et noore kaluri teema siia üldse kirja pandi. Kvoote tahetakse läbi püüniste vähendamise vähendada.

1.3. Prioriteedid ja eelarve

Prioriteet 1 - Säästva kalapüügi ja mere bioloogiliste ressursside kaitsmise edendamine

- EL ühise kalanduspoliitika raames keskkonna-, majanduslike, sotsiaalsete ja tööhõive eesmärkide saavutamine
- Investeeringud väikesemahulise rannapüügi laevadesse

- Kalavarude ja kalalaevastiku majandamine
- Püügitegevuse erakorraline peatamine
- Kontroll ja õigusnormide täitmise tagamine
- Andmete kogumine ja töötlemine kalavarude majandamise ja teaduslikel eesmärkidel
- Kalapüügi- ja vesiviljelustoodetega seotud lisakulude hüvitamine äärepoolseimates piirkondades
- Merede ja rannikualade bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitsmine ning taastamine

Prioriteet 2 - Liidu toiduga kindlustatuse parandamine konkurentsivõimelise ja säästva vesiviljeluse ja turgude kaudu

- Vesiviljelus
- Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turustamine
- Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete töötlemine

Prioriteet 3 - Säästva sinise majanduse kasvu võimaldamine ja jõukate rannikukogukondade soodustamine

- Kogukonna juhitud kohalik areng
- Merealased teadmised

Prioriteet 4 - Rahvusvahelise ookeanide majandamise tugevdamine ning ohutute, turvaliste, puhaste ja säästvalt majandatud merede ja ookeanide tagamine

- Mereseire
- Rannikuvalvealane koostöö

Eelarve: Fondi kogueelarveks aastatel 2021–2027 on planeeritud 6 140 000 000 eurot, millest

- 5 311 000 000 eurot on liikmesriikide kasutuses ja
- 829 000 000 eurot Komisjoni hallata.

Eesti eelarve 97 391 060 eurot (väheneb ca 3,5%), kartsime, et väheneb rohkem.

2. Hinnang organisatsiooni hetkeolukorrale

KUULATI Heino Vipp

Kokkuvõtte sõnavõtust

Käesoleva perioodi EMKF meetme 3.3. kogueelarve koos tänase strateegia muudatusega on 3 763 601,76 €

Toetatud on projekte summas 2 996 225,49 €

Eelarve jääk on 762 123,80 € ja eelarvemuudatused tehakse vastavalt nõudlustele telgede vahel.

Hinnang arengustrateegia elluviimisele: Töökohti loodud ei ole, raske on hoida seniseid töökohti. Saare MK kaluritel annab käibe ahven, räimepüük minimaalne. Ettevõtteid loodud minimaalselt, töötavate firmade käibed langevad, ka kasumid. Kalapüügiloo omanikke on 248, ajaloolist püügiõigust juurde tekkida ei saa. Aastas võõrandatakse 10 % ajaloolisest püügiõigusest, FIE-ks enam ei hakata, ostjad on OÜ-d. Laod on külmutatud kala täis ja selle realiseerimine on problemaatiline. Kaluritele on juurde andnud käivet mudil. Õnneks on meil Raul, kes on suutnud turusituatsiooniga kiiresti kohaneda ja maksab kaluritele õiglast hinda. Projektitaotlejad on valdavalt ühingu liikmed, KOV taotleb sadama, koelmualade ja sotsiaalse heaolu ja kultuuripärandi edendamise suunal. Toetust saanud kalurite lossimise osakaal muutnud ei ole, paranenud on lossimistingimused.

Valdavas enamuses on arengustrateegia tegevussuundades püstitatud eesmärgid täidetud.

Tegevussuund 1: kala- või vesiviljelus toodete väärindamine või turustamine

Püstitatud eesmärgid:

1. **E1: Turule on lisandunud uued kohalikust kalast valmistatud tooted.**
2. **E2: Saaremaa kalanduspiirkonnas on 18 kala väärindavat tunnustatud ja/või teavitatud mikroettevõtet.**

Arengustrateegia tegevussuuna nr 1. eesmärgi E1 sihttase „ Saaremaa kalanduspiirkonnas on 15 erinevat kalatoodet „ on täidetud, turule tulnud uute kalatoodete arv on sihttasemest suurem. Arengustrateegia tegevussuuna nr 1. eesmärgi E2 sihttase „ Saaremaa kalanduspiirkonnas on 18 kala väärindavat tunnustatud ja/või teavitatud mikroettevõtet, mis on loonud 2 uut täistöökohta“ on osaliselt täidetud, turule on tulnud üks kala väärindav teavitatud mikroettevõtja. Uusi ettevõtjaid ei ole lisandunud, varasemalt tegutsenud ettevõtjad on oma tegevust laiendanud.

Tegevussuund 2: mitmekesistamine

Eesmärk:

1. **E1: Kalandussektori ettevõtjatele on loodud võimalused täiendavate sissetulekute saamiseks sh rannikuturismi edendamise valdkonnas.**

Vahehindamise tulemusel võib öelda, et tegevussuuna eesmärgi E1 sihttase „30 kalandussektori ettevõtjat saab täiendavaid sissetulekuid väljaspool kalapüüki“ on strateegia perioodi lõpuks võimalik täita.

Eesmärgi E1 sihttaset 8 uue töökoha lisandumise kohta ei ole vahehindamise tulemuste analüüsi põhjal võimalik täita. Läbiviidud suulise küsitluse andmete alusel saab väita, et

tänu mitmekesistamise tegevussuunale on võimalik säilitada seniseid töökohti, uute loomine ei ole majanduslikult võimalik.

Põhjendused:

1. Kalapüügi välisel perioodil muust majandustegevusest saadud tulu ei võimalda luua uusi töökohti. Lisategevusala aitab kaluril üle elada kalapüügi välise perioodi.

Sõna võtsid

Arne Salong – miks meil ei ole räimepüüki, sest meil on nii palju hülgeid, et see on juba katastroofiline, kaluril ei ole enam midagi püüda, võrgud on surnud hülgeid täis, kala on ära rikutud.

Heino Vipp – me tegeleme selle probleemiga, oleme korduvalt käinud keskkonnaministri juures, kus hüljeste teema sai üles võetud, Ma olen Arnega nõus, Saaremaa vetes on hüljeste arvukus katastroofiliselt tõusnud. Selle teema üle on palju räägitud aga rääkimisest kaugemale ei ole hetkel veel jõutud. Me käisime Islandil, ka seal oli varasemalt hüljestega probleem, küsisime kuidas nad neist lahti said, vastati, et „probleem lahendati“. Kanadas oli sama probleem ja sõjavägi pommitas lennukitelt hüljeste lesilad puruks.

Arne Salong – kas on keegi öelnud, mis on hülgest kasu?

Heino Vipp – teadlased on arvamusel, et meri on puhas kui on hülged aga meri on ka kalast puhas. Viigrid on kaitse all ja kui hülgeid tapetakse võivad ka viigrid hukka saada.

Mihkel Underst – meil puudub hetkel maaelukomisjoni juures oma häälekandja. Oleme teinud ettepaneku, et maaelukomisjoni juurde luuakse kalanduse valdkonna esindus, tuleb maaelu ja kalanduse komisjon. Kui saame selle eesmärgi täidetud, siis hakkab ka see asi edasi minema, sammud selleks on astutud.

Rait Pitk – kui paljud kaluritest hülgepeleteid kasutavad? Olen ise kasutanud ja kui neid hakatakse rohkem kasutama, siis hakkaks ka hüljeste arv vähenema.

Mihkel Undrest – hüljes peab oma kõhu täis saama, ta jätab võibolla kaluri rahule aga sööb merest ikka edasi, nende arvukust tuleb piirata.

Toivo Pära – või tuleb välja töötada riigi poolne kompenseerimise süsteem, mitte ainult kahjud vaid prognoositavad tulud.

Arne Salong – hülged on juba traalides ka sees, olukord on katastroofiline.

Tegevussuund 3: kalasadamate uuendamine

Eesmärgid:

- 1. E1: Täielikult on renoveeritud 4 kalasadamat. Igas renoveeritud sadamas on olemas vähemalt kai, slipp, võimalused kala lossimiseks, kala vastu võtmise võimalused, esmased hoiustamistingimused, kaluritele on tagatud esmased olme- ja sanitaaringimused. Toetust saavad taotleada sadamate nimekirjas olevad sadamad.**

2. **E2: Sadamates, kus kala lossitakse, on paranenud lossimistingimused. Renoveeritud sadamas on olemas vähemalt kai, slipp, võimalused kala lossimiseks, kala vastu võtmise võimalused. Toetust saavad taotleda sadamate nimekirjas olevad sadamad.**

Arengustrateegia tegevussuuna nr 3 eesmärgi E1 sihttase on valdavas ulatuses täidetud.

Vahehindamise tulemusel võib öelda, et tegevussuuna eesmärgi E1 sihttaset „Kokku vähemalt 9 sadamat on täielikult renoveeritud“ on strateegia perioodi lõpuks täidetud. Arengustrateegiasse on kantud 19 kalasadamat, millest täielikult on renoveeritud (või on renoveerimine veel pooleli) 13 sadamat (Kallaste, Mõntu, Taaliku, Nasva jõesadam, Koguva, Kungla, Läätsa, Muratsi, Orissaare Uisusadam, Tori jõesadam, Turja, Võrkaia sadam, Abaja sadam). Renoveeritud sadamates on paranenud ka kala vastuvõtu-, hoiu- ja esmatöötlemise tingimused.

Vahehindamise tulemusel võib öelda, et tegevussuuna eesmärgi E2 sihttase „Vähemalt 14 sadamas on lossimistingimused paranenud“ on täidetud.

Rannauagu teema – kalasadamad on saanud toetust kutseliste kalurite tarvis. Mida rohkem tuuakse välja seda, Probleemid tuleks lahendada ära isekeskis ilma pe

Tegevussuund 4: koelmualade taastamine ja loomine ning angerja ja haugi eksperimentaalne asustamine

Eesmärk:

1. E1: Kalavarude taastootmiseks on tingimused paranenud.
2. E2: Angerja noorjärgud on Saaremaa rannikumerre eksperimentaalselt asustatud.
3. E3: Haugi noorjärgud on Saaremaa rannikumerre eksperimentaalselt asustatud

Arengustrateegia tegevussuuna nr 4 eesmärgi E1 sihttase „Vähemalt kahel veekogul on koelmukohtade arv suurendatud“ on täidetud. 4 veekogul Muhu vallas on kudealade tingimused paranenud (Nossa soon, Pädaste jõgi, Soonda jõgi, Lõetsa jõgi). Parendatud on koelmukohtade seisukorda Kihelkonna jõel, Pilguse lahes, Randküla jõel ja Oitme jõe suudmealadel; Riksu jõe kolmel lõigul, Leisi jõel, Tori lähel, Vilsandil, Aenga lähel ja Aenga ning Põldealust lahte ühendav kraav.

Sõna võtsid

Arne Salong – kas Kihelkonna jõgi on see sama koht, kus tööd põhimõtteliselt pooleli on jäänud? Seal on ainult pilliroogu tambitud ja kopaga natuke muda tõstetud.

Heino Vipp – hea, et Sa seda küsisid, mul on plaanis teha järelkontrolli kõigi koelmukohtade osas.

Jaan Leivategija – projektis on ette antud kindel kogus setete eemaldamiseks, jõge sügavamaks teha ei tohi.

Arne Salong – Kihelkonna jõel oli kopp paar päeva kohal ja peale natukese muda eemaldamist ei ole midagi tehtud. Kas keegi üldse kontrollis ka, kuidas seda tööd tehti seal?

Jaan Leivategija – kohal ei käinud mitte ainult valla esindajad vaid ka mereinstituudi ekspert.

Heino Vipp – selle teema me lahendame ära.

Tegevussuund 5: sotsiaalse heaolu ja kultuuripärandi, sh kalanduse- ja merenduse kultuuripärandi edendamine kalanduspiirkonnas

Eesmärgid:

1. **E1: Laiendatud on avalikke maale- ja merelepääsu võimalusi koos vajaliku taristuga.**
2. **E2: Loodud on võimalused kalandussektori organisatsioonide ühistegevuseks ja piirkondliku kultuuripärandi tutvustamiseks.**
3. **E3: Kalandus- ja meresektor on maakonnas nähtavad.**
4. **E4: Lapsed ja noored on haaratud kalatraditsioonide säilitamiseks maakonnas**

Arengustrateegia tegevussuuna nr 5 eesmärgi E1 sihttase ei ole täidetud.

Vahehindamise tulemusel võib öelda, et tegevussuuna eesmärgi E1 sihttaset „**Loodud või korrastatud on vähemalt 20 avalikus kasutuses lautrikohta**“ ei ole strateegia perioodi lõpuks võimalik täita.

Põhjendused:

1. *Lautrikohtade korrastamise taotluseid ei ole esitatud.*
2. *Kogukonna liikmed korrastavad lautrikohti ise, kuna see ei nõua suuri investeeringuid.*

Siin on veel üks põhjus -

Arengustrateegia tegevussuuna nr 5 eesmärgi E1 sihttase on täidetud osaliselt.

Vahehindamise tulemusel võib öelda, et tegevussuuna eesmärgi E2 sihttaset „Saare maakonnas on kokku vähemalt kolm kalandussektori organisatsioonide ühistegevuseks mõeldud hoonet“ on strateegia perioodi lõpuks võimalik valdavalt täita (Mäebe kogukonna ja rannakalurite köök, Atla sadamahoone, Saarte Kalamaja hobikalastajate hoone renoveerimine).

Arengustrateegia tegevussuuna nr 5 eesmärgi E3 sihttase „Saare maakonnas toimub kokku vähemalt kolm kalandus- ja meresektorit tutvustavat sündmust aastas“ on valdavalt täidetud (kalurite päev, meede 3.2, avatud kalasadamate päev, merepäevade üritused Saaremaa väikesadamates).

Arengustrateegia tegevussuuna nr 5 eesmärgi E4 sihttase „Maakonnas toimub vähemalt 5 lastele ja noortele suunatud kalandus- ja meresektorit tutvustavat üritust/ õpituba“ on täidetud („Õpituba „Kena kala“ nooremale kooliastmele“

2. MTÜ Laagri Elamus „Lastelaagritele sportliku merevarustuse soetamine“

3. SWOT analüüs 2014 ja 2021, mis on muutunud?

Analüüs on koostatud Mändjas 12.07.2014 Kalurite Päeva konverentsi raames ja seda on täiendatud 02.06.2015 strateegia töörühma poolt.

Tugevused	Nõrkused
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tublid ja tegusad kalurid 2. Pikaajaline praktiline kogemus kaluritel 3. Töötleva tööstuse olemasolu 4. Püügiõigused on olemas 5. Algatusrühmal on olemas strateegia elluviimise kogemus 6. Toetuste raames on soetatud uued püügivahendid ja korrastatud sadamad 7. Algatusrühma meeskond on kogenud ja aktiivne 8. Algatusrühma liikmed on otsuste tegemisse kaasatud 9. Kalavarud on kasvanud 10. Maakonna sadamate võrgustikku on renoveeritud 11. Koostöö kalurite vahel on paranenud 12. Noorte kalurite aktiivsus on tõusnud 13. Saaremaal on positiivne kuvand 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kalurite põlvkond on vananev 2. Kalapüük on hooajaline – sissetulekud on ebastabiilsed 3. Kohaliku kala tarbimine on ühiskonnas vähenenud – prevaleerivaks on mujalt sisse toodud odavam kala, nt lõhe (allikas: Kalanduse Teabekeskuse uuring) 4. Kalurite oskused kala väärindamiseks on vähesed 5. Ajaloolise püügiõiguse saamine on raske ja kallis 6. Mõningates sadamates on omandiküsimused segased. Kuna sadamaala kuulub mitmetele isikutele, siis puudub üks konkreetne arendaja, mistõttu on investeeringute taotlemine raskendatud 7. Kaluriametiga alustamine on raske (seadmete soetamine jms) 8. Mitmete oluliste sadamate renoveerimine on lõpetamata 9. Lautrikohad on korrastamata 10. Hüljeste ja kormoranide suur hulk
Võimalused	Ohud
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kala tarbimise populaarsus kasvab 2. Kalurite täiendavate sissetulekute tekkimine (turism jms) 3. Turismi tähtsuse tõus (suurem saare külastatavus jms) 4. Hüljeste ja kormoranide arvukuse reguleerimine 5. Euroopa Liidu toetused kalandusele 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tänapäevaste kalavarude vähenemine 2. Välispoliitiline olukord (sanktsioonid ekspordile jms) 3. Kala kokkuostuhindade ebastabiilsus 4. Euroopa Liidu toetuste vähenemine 5. Kliimamuutusest tingitud ohud (tormide arvu sagenemine jms) 6. Kalandusalase seadusandluse ülereguleeritus 11. Riigil puudub ühtne merenduspoliitika – puudub üldine arusaam, vastav haridus on lünklik ja noorte huvi on vähene (toetav taust on kesine)

Sõna võtsid

Raul Paabu – millal kalavarud vähenema hakkasid?

Heino Vipp – viimas 3-4 aasta jooksul on drastiliselt vähenenud ahvena arvukus. Põhjuseks miks ei saa püüda on ka see, et tuuliseid ilmu on sagedamini ja tuul kestab kauem.

3.2. Piirkonna SWOT analüüs 2021, mis on muutunud?

Koosolekul väljatoodud SWOT analüüsi tugevused, nõrkused ja võimalused ning ohud

Tugevused	Nõrkused
1. Piirkonna kalurid on tublid ja tegusad ning omavad pikaajalist praktilist kogemust.	1 Kalurite põlvkond on jätkuvalt vananev
2 Koostöö kalurite vahel on paranenud	2 Kalapüük on hooajaline – sissetulekud on ebastabiilsed
3 Töötleva tööstuse olemasolu	3 Kalavarud vähenevad
4 Püügiõigused on olemas	4 Kaluriametiga alustamine on raske (ajaloolise püügiõiguse saamine on raske. Kulukas on ka aluse ja püügivahendite soetamine jms)
5 Algatusrühmal on olemas strateegia elluviimise kogemus	5 Hüljeste ja kormoranide arvukus näitab tugevat tõusutrendi
6 Algatusrühma meeskond on kogenud ja aktiivne	
7 Algatusrühma liikmed on otsuste tegemisse kaasatud	
8 Paranenud on lossimistingimused sadamates, olulised sadamad on renoveeritud	
9 Noorte kalurite aktiivsus on tõusnud	
10. Saaremaal on positiivne kuvand	
11. Kohaliku kala tarbimine ühiskonnas näitab tõusutrendi	
12. Kalurite oskused kala väärindamisel on paranenud	

Võimalused	Ohud
Kala tarbimise populaarsus kasvab, turg kohalikule kalale ja kalatoodetele on olemas (nõudlus ületab hetkel pakkumise)	1 Kalavarude jätkuv drastiline vähenemine
2 Kaluritele täiendavate sissetulekute tagamine tegevuste mitmekesistamise toel	2 Välispoliitiline ja majanduslik olukord (sanktsioonid ekspordile, koroonakriisi jätkumisest tingitud piirangud jms)

3 Soodustada kestlikku kalandust ja mere bioloogiliste ressursside kaitset (kala noorjärkude eksperimentaalne asustamine kalavarude suurendamiseks koostöös teadlastega)	3 Kala kokkuostuhindade ebastabiilsus
4 Hüljeste ja kormoranide arvukuse reguleerimine riiklikult väljatöötatud radikaalsete meetmetega (või piisavas mahus kahjude hüvitamine)	4 Euroopa Liidu toetuste vähenemine
5 Piisavas mahus Euroopa Liidu toetuseid kalandusele	5 Kliimamuutusest tingitud ohud (tormide arvu sagenemine (tuuliseid ilmu piirkonnas järjest rohkem jms)
6 Aktiivne kaasalöömine kalandusvaldkonda reguleerivate õigusaktide väljatöötamisel ja muutmisel	6 Kalandusalase seadusandluse ülereguleeritus
7 Säästva sinimajanduse arendamise toetamine (veekogude liigirikkuse ja ökosüsteemide kaitse ning taastamine	7 Riigil puudub ühtne merenduspoliitika – puudub üldine arusaam, vastav haridus on lünklik ja noorte huvi on vähene (toetav taust on kesine)
	8 Meretuuleparkide rajamine

Sõna võtsid

Heino Vipp – tegemist on siis SWOT analüüsi esimese, tutvustava variandiga. Plaanis on SWOT analüüsi kallal kindlasti veel töötada ja süvitsi hinnata erinevaid võimalusi. Plaanis on kindlasti tabelit täiendada, oodatud on kõik ettepanekud. Strateegia koostamise arutelukoosolekuid tuleb veel. Nagu A. Salong ütles, on meie piirkonnas kalanduse olukord katastroofiline ja kui riiklikul tasandil hüljeste arvukuse reguleerimiseks vastavaid meetmeid kasutusele ei võeta, läheb olukord tõenäoliselt veel hullemaks.

Arne Salong – turuosas ei olegi olukord nii hull, Venemaa ja Ukraina asemel on leitud uued läänepoolsed turud.

Heino Vipp - kalanduspoliitika soosib hetkel rohkem harrastuskalurit. Kalapüük ei toida ära, kui vähegi võimalik kasutage ära mitmekesisistamise telg, et hakata tegelema millegagi, mis võimaldab saada lississetulekuid. Meretuuleparkidega oleme tegelema peaaegu aasta, abiks on võetud ka Raski advokaadibüroo. Me oleme viidanud sellele, et ei ole tehtud uuringuid, millist mõju avaldavad meretuulepargid meie rannikumeres kohalikule kalale. Meile vastatakse, et kõik uuringud on tehtud aga kohaliku kala baasil ei ole tegelikult tehtud ühtegi uuringut. Ka TÜ Eesti Mereinstituudi direktor M. Vetemaa on Pärnu Postimehes kirjutanud, et räime baasil ei ole tehtud ühtegi uuringut. Mujal maailmas on räim n.n. prügikala aga meie kalurile on ta oluline elatusallikas. Räim on kõige teravama kuulmisega kala ja pole teada, kuidas mõjub talle meretuuleparkidega seotud müra. Meretuuleparkide rajamisele antakse juba hoonestusõigusi ja tõenäoliselt tuleb minna kohtusse.

Rait Pitk – kas keegi tänase seisuga neid uuringuid teeb või planeerib teha?

Heino Vipp – ei ole kuulnud, et uuringuid tehakse või planeeritakse teha. Riigiga on väga raske võidelda aga me püüame anda endast parima.

Mihkel Undrest - hiidlased võitsid, sinna ei tule meretuuleparke.

Heino Vipp – meile on öeldud, et meretuuleparkide rajamisega paraneb Saaremaa energiamajandus, elekter liigub idast läände, varustama hakatakse Lihulast. Tegelikult meie varustatus ei parane, elekter müüakse edasi Läände. Eesti Energia eesmärk on eelkõige rahateenimine. Me hoiame end teemaga kursis kuigi meile ei taheta hästi infot jagada, sest me ei ole kerged vastased.

Rohkem sõnavõtjaid ei olnud

Koosoleku juhataja: Heino Vipp

Koosoleku protokollija: Hille Tänäk- Helde